

ΑΓ.ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 11 , ΠΕΙΡΑΙΑΣ,Τ.Κ.18532 -- ΤΗΛ. 210-4224752

**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ
ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 2015
ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ**

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α1

α. Ορεινοί: Μία από τις δύο μεγάλες παρατάξεις που συγκροτήθηκαν στην Εθνοσυνέλευση του 1862-4 απαρτίστηκαν από διάφορες ομάδες.....των πλοιοκτητών. (σελ. 77)

β. Φεντερασιόν: Μετά το τέλος των Βαλκανικών Πολέμων η ενσωμάτωση της Θεσσαλονίκης στην Ελλάδα....εργατικής ιδεολογίας στην χώρα. (σελ.46)

γ. Πατριαρχική Επιτροπή (1918): Η επιστροφή των προσφύγων στην Μικρά Ασία....και της ελληνικής κυβέρνησης. (σελ.142-143)

ΘΕΜΑ Α2

α. Λ/ β. Λ/ γ. Σ/ δ. Λ/ ε. Σ

ΘΕΜΑ Β1

α. Μετά την υπογραφή της Συνθήκης του Βουκουρεστίου τον Αύγουστο του 1913, με την οποία τερματίζονταν οι Βαλκανικοί Πόλεμοι, έφτασε και το πρώτο μεταναστευτικό ρεύμα Ελλήνων από την Ρωσία.....με επέμβαση της ελληνικής κυβέρνησης. (σελ. 137)

β. Την περίοδο 1919-21 , λόγω της Ρωσικής Επανάστασης.... διαπεραιώθηκε στην Ελλάδα. (σελ. 140)

ΘΕΜΑ Β2

Οι διαφορές του αγροτικού προβλήματος στην Ελλάδα.... ως το τέλος των Βαλκανικών Πολέμων (σελ.46)

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Γ1

α. Σχολικό βιβλίο: Στις 24 Ιουλίου 1923 υπογράφηκε η Συνθήκη ειρήνης της Λοζάνης .... κατοίκων κάποιων επίμαχων περιοχών. (σελ.149-151)

Στοιχεία πηγών: Σύμφωνα με στοιχεία που αντλούμε από το κείμενο Α, που αφορά την Έξοδο από μαρτυρίες Ελλήνων από τις επαρχίες και κεντρικής και νότιας Μικρασίας, πληροφορούμαστε ότι άνθρωποι της Επιτροπής από την Ελλάδα που

έφτασαν στο Γκέλβερι ενημέρωσαν τους Έλληνες για την ανταλλαγή πληθυσμών που επρόκειτο να γίνει, τους συνέστησαν να μην φοβούνται, να πουλήσουν ό,τι μπορούν από την κινητή τους περιουσία και τα υπόλοιπα να τα πάρουν μαζί τους στην Ελλάδα. Επίσης, πληροφόρησαν πως θα ήταν εφικτή η έξοδος Ελλήνων προσφύγων ακόμη και τουρκόφωνων.

β. Σχολικό βιβλίο: όταν έγινε γνωστή η υπογραφή της Σύμβασης και οι όροι της.... στο βωμό των συμφερόντων του ελληνικού κράτους. (σελ.151)

Στοιχεία πηγών: Σύμφωνα με τα στοιχεία που αντλούμε από τα κείμενα Β και Γ του Α.Μ. Συρίγου και του Γ.Θ. Μαυρογορδάτου πληροφορούμαστε πως η ελληνική πλευρά επεδίωκε την ανταλλαγή των πληθυσμών. Βασική πολιτική του εθνικού κινήματος των Τούρκων με επικεφαλής τον Μουσταφά Κεμάλ ήταν η εκδίωξη των μη μουσουλμανικών εθνοτήτων από τα εδάφη της Οθωμανικής αυτοκρατορίας. Η εκδίωξη αποσκοπούσε στην εκκαθάριση της Μικράς Ασίας από το ελληνικό στοιχείο, η έξοδος των Ελλήνων ήταν μη αναστρέψιμη. Ήταν απλώς ζήτημα χρόνου η εκδίωξη των εναπομεινάντων Ελλήνων από την Τουρκία. Σε μια τέτοια περίπτωση η Ελλάδα δε θα μπορούσε να απαιτήσει την μετανάστευση των τουρκο-μουσουλμανικών πληθυσμών της Ελλάδας. Όσον αφορά το ζήτημα των μειονοτήτων, ο ορθολογισμός και ο ρεαλισμός του Βενιζέλου υπήρξε ανεπανάληπτος. Ήδη από το 1914 ο Βενιζέλος θεωρούσε την ανταλλαγή πληθυσμών ως ριζική μέθοδο επίλυσης των σχετικών ζητημάτων μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας. Μετά την Μικρασιατική Καταστροφή, ο Βενιζέλος ανέλαβε προσωπικά την βαρύτερη ευθύνη της υποχρεωτικής ανταλλαγής των πληθυσμών παρότι γνώριζε την έντονη αντίδραση των προσφύγων απέναντι στο πρόσωπό του. Ο ορθολογισμός και ο ρεαλισμός χαρακτήρισαν την προσφυγική αποκατάσταση μέχρι την τελευταία της λεπτομέρεια.

ΘΕΜΑ Δ1

Σχολικό βιβλίο: Στο ουσιώδες ζήτημα της ένωσης της Κρήτης με την Ελλάδα παρατηρήθηκε εξαρχής διάσταση απόψεων μεταξύ του Γεωργίου και του Ελευθερίου Βενιζέλου.... γεγονός που δημιούργησε βαρύ κλίμα διχασμού. (σελ.208-209)

Στοιχεία πηγών: Σύμφωνα με τα κείμενα Α από την «Ιστορία του Ελληνικού Έθνους» και Β του Α. Μακράκη, πληροφορούμαστε ότι ο Βενιζέλος εισηγήθηκε στον πρίγκιπα Γεώργιο από το καλοκαίρι ήδη του 1900, την διπλωματική μεθόδευση της σταδιακής εξέλιξης προς την ενωτική λύση. Θεωρούσε ότι η άμεση επίτευξη της ένωσης της Κρήτης με την Ελλάδα ήταν αδύνατη· η παράταση όμως του αρμοστειακού καθεστώτος καθυστερούσε την βαθμιαία απαλλαγή της Κρήτης από την κηδεμονία των Μεγάλων Δυνάμεων. Η ολοκλήρωση της αυτονομίας της Κρήτης θα προήγαγε τα εθνικά συμφέροντα στο εξωτερικό και θα κατοχύρωνε την αυτοδιοίκηση στο εσωτερικό, ιδίως μετά την σύσταση πολιτοφυλακής από Έλληνες αξιωματικούς και την παράλληλη αποχώρηση των ξένων στρατευμάτων. Η πρωτοβουλία του Βενιζέλου προσέκρουσε στην αποφασιστική αντίδραση του πρίγκιπα Γεωργίου, που ως φορέας του βασιλικού περιβάλλοντος των Αθηνών, απέρριπτε την συμβιβαστική εξελικτική

διαδικασία και επεδίωκε να καταστήσει εντονότατη την πίεση από τις εσωτερικές συνθήκες με σκοπό να εκβιάσει την ταχύτερη συγκατάνευση των Μεγάλων Δυνάμεων στην ενωτική λύση. Ο Ύπατος Αρμοστής θεωρούσε ότι η άσκηση της εξωτερικής πολιτικής της Κρήτης αφορούσε την αρμοδιότητα της ελληνικής μοναρχίας και για αυτόν τον λόγο ανέλαβε την μεθόδευση της προσάρτησης της Κρήτης στην Ελλάδα χωρίς να συμβουλευτεί τους υπουργούς του για τις ενδεδειγμένες ενέργειες. Προέβη σε συζητήσεις και διαπραγματεύσεις με τον Τσάρο της Ρωσίας καθώς και με τους υπουργούς Εξωτερικών της Ρωσίας, της Γαλλίας, της Αγγλίας και της Ιταλίας. Ο Βενιζέλος θεωρούσε όλες αυτές τις ενέργειες πρόωρες και υποστήριζε την ανακήρυξη της Κρήτης σε ανεξάρτητο πριγκιπάτο ως τελευταίο στάδιο για την νομότυπη ένωσή της με την Ελλάδα. Ο πρίγκιπας δεν μπορούσε να αντιληφθεί την λύση που πρότεινε ο Βενιζέλος, δηλαδή αυτή της πλήρους αυτονομίας χωρίς ξένες επεμβάσεις και με κυβερνήτη διορισμένο από την ελληνική κυβέρνηση θεωρώντας ότι η λύση του Κρητικού ζητήματος θα προερχόταν αποκλειστικά από τις Μεγάλες Δυνάμεις εφόσον θεωρούσε ότι οι πολιτικοί παράγοντες της Κρήτης ήταν άσχετοι και επιζήμιοι για το θέμα. Δεν μπόρεσε να αντιληφθεί τον καθοριστικό ρόλο που θα διαδραμάτιζε η πολιτική κινητοποίηση του ίδιου του κρητικού λαού καθώς και την δικαιολογημένη αξίωσή του να αποκτήσει επιτέλους τον έλεγχο της τύχης του μετά από μακροαίωνους αγώνες κατά των Τούρκων.

ΟΡΟΣΗΜΟ ΠΕΙΡΑΙΑ
ΑΜΑΝΑΤΙΔΟΥ ANNA
ΓΑΒΡΙΑΗΣ ΑΝΤΩΝΗΣ